

Motion till riksdagen 2020/21:3208

av **Jessika Roswall (M)**

Privatekonomi i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om privatekonomi i skolans undervisning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För många unga har konsumtionen en stark koppling till status, identitet och grupp-tillhörighet. Många unga har dock bristande kunskap i privatekonomi som tyvärr går hand i hand med konsumtionshetsen. Näthandel, vårdavgifter och mobilräkningar är de vanligaste skulderna för unga som hamnar hos Kronofogden. Under 2019 minskade antalet unga skuldsatta personer mellan 18 och 25 år hos Kronofogden, och det finns ungefär 32 000 ungdomar i Kronofogdens register. Men det är alltför många unga som startar sitt vuxenliv med skulder.

Att hamna i skuldsättning redan i ung ålder är ett stort problem som kan ge förödande konsekvenser när det gäller framtida lån, arbete och bostad. Alla unga har inte ett privat skyddsnet som exempelvis föräldrar som kan ta över skulder. Det kan i sin tur leda till en långvarig överskuldsättning som också innebär stora kostnader för samhället. Överskuldsättningen i samhället är ett stort problem som drabbar den enskilde hårt med psykisk och fysisk ohälsa. I Kronofogdemyndighetens register fanns 397 000 personer registrerade år 2019. Det är oklart vad detta kostar samhället, men enligt Riksrevisionens rapport RiR 2015:14 Överskuldsättningens kostnader beräknas det innebära kostnader för samhället på över 200 miljarder kronor per år.

Det är viktigt att ungdomar har kunskap när det gäller grundläggande privatekonomi – planering av inkomster och utgifter, lån, krediter, räntor, sparande, betala räkningar – och också om ekonomiska risker och konsekvenser. Idag står det i läroplanen att eleverna ska få möjlighet att utveckla sina kunskaper om konsumtionens villkor, om sparande, krediter och lån. Det är bra men inte tillräckligt. Dels eftersom det tyvärr är alltför många unga som hamnar i skuldsättning, dels eftersom det visades i en undersökning från 2019 att endast 21 % av unga mellan 16 och 24 år ansåg att de fått lära sig tillräckligt i skolan

om privatekonomi (enligt en Sifo-undersökning, gjord på uppdrag av kredithanteringsföretaget Intrum).

Det finns från flera olika myndigheter bra stöd att få i undervisningen av privatekonomi, exempelvis ”Koll på cashen” som är ett material för elever och lärare framtaget av Kronofogden i samarbete med Finansinspektionen och Konsumentverket. För att öka kunskaperna har också Kronofogden tagit fram material som riktar sig mot både högstadiet och gymnasiet som heter ”Skuldollen”. Det finns också framgångsrika privata företag som Gimi, före detta Veckopeng, som har utvecklat en app där små barn och deras föräldrar lär sig hantera pengar och får kunskap och insikt om ekonomi.

I dagens samhälle är behoven av kunskaperna om ekonomi och i synnerhet ungas privatekonomi stora och studier visar att lärandet bör starta i tidig ålder. Regeringen bör därför överväga att se över möjligheten till mer omfattande skolundervisning i privatekonomi, detta för att unga ska ha användning för sina kunskaper i verkliga livet och på så sätt förhindras att hamna i skuldsättning.

Jessika Roswall (M)